

Αντιμονοπωλιακή νομοθεσία: τομεακή έρευνα για το ηλεκτρονικό εμπόριο δείχνει ευρεία διάδοση του γεωγραφικού αποκλεισμού στην ΕΕ

Βρυξέλλες, 18 Μαρτίου 2016

Τα αρχικά αποτελέσματα της τομεακής έρευνας για το ηλεκτρονικό εμπόριο της Επιτροπής δείχνουν ότι ο γεωγραφικός αποκλεισμός είναι ευρέως διαδεδομένος στην ΕΕ. Το γεγονός αυτό οφείλεται εν μέρει σε μονομερείς αποφάσεις των επιχειρήσεων να μην πραγματοποιούν πωλήσεις στο εξωτερικό, αλλά και σε συμβατικούς φραγμούς που θέτουν οι επιχειρήσεις παρεμποδίζοντας τους καταναλωτές να πραγματοποιούν ηλεκτρονικές διασυνοριακές αγορές εντός της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τα αρχικά αποτελέσματα σχετικά με τη διάδοση του γεωγραφικού αποκλεισμού ο οποίος εμποδίζει τους καταναλωτές να πραγματοποιούν ηλεκτρονικές αγορές καταναλωτικών αγαθών και να έχουν πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι πληροφορίες συλλέχθηκαν από την Επιτροπή στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης αντιμονοπωλιακής τομεακής έρευνας για το ηλεκτρονικό εμπόριο, η οποία [ξεκίνησε τον Μάιο 2015](#). Συγκεκριμένα, οι απαντήσεις που λήφθηκαν από τουλάχιστον 1.400 εμπόρους λιανικής και παρόχους ψηφιακού περιεχομένου και από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ δείχνουν ότι ο γεωγραφικός αποκλεισμός είναι κοινή πρακτική στην ΕΕ τόσο για τα καταναλωτικά αγαθά όσο και για το ψηφιακό περιεχόμενο. Το 38% των ερωτηθέντων εμπόρων λιανικής καταναλωτικών αγαθών και το 68% των ερωτηθέντων παρόχων ψηφιακού περιεχομένου δήλωσαν ότι εφαρμόζουν γεωγραφικό αποκλεισμό σε καταναλωτές που βρίσκονται σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Στόχος της τομεακής έρευνας για το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι να συγκεντρωθούν πληροφορίες για την αγορά, οι οποίες θα δώσουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να κατανοήσει καλύτερα αν και σε ποιον βαθμό τα εμπόδια που θέτουν οι επιχειρήσεις επηρεάζουν τις ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρονικού εμπορίου. Ο γεωγραφικός αποκλεισμός είναι ένα από τα θέματα που καλύπτει η τομεακή έρευνα. Τα στοιχεία και τα αποτελέσματα για τον γεωγραφικό αποκλεισμό, τα οποία δημοσιεύονται σήμερα, δεν προδικάζουν διαπιστώσεις ενδεχόμενης αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς ή το άνοιγμα αντιμονοπωλιακών υποθέσεων. Θα τροφοδοτήσουν την ανάλυση στην τομεακή έρευνα που πραγματοποιεί η Επιτροπή, με στόχο να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα ανταγωνισμού και να συμπληρωθούν τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο της [στρατηγικής της Επιτροπής για την ψηφιακή ενιαία αγορά](#), ώστε να αντιμετωπιστούν ορισμένα εμπόδια στο διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο.

Η επίτροπος Ανταγωνισμού Μαγκρέιτε Βέστεϊγιερ δήλωσε: «*Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της τομεακής μας έρευνας για το ηλεκτρονικό εμπόριο επιβεβαιώνουν τις ενδείξεις που μας οδήγησαν στην έναρξη της έρευνας: ο γεωγραφικός αποκλεισμός όχι απλώς εμποδίζει συχνά τους Ευρωπαίους καταναλωτές να πραγματοποιούν ηλεκτρονικές αγορές προϊόντων και ψηφιακού περιεχομένου από άλλη χώρα της ΕΕ, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις είναι αποτέλεσμα περιορισμών που προβλέπονται σε συμφωνίες μεταξύ προμηθευτών και διανομέων. Αν μια επιχείρηση που δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση αποφασίσει μονομερώς να μην πραγματοποιεί πωλήσεις στο εξωτερικό, δεν τίθεται θέμα όσον αφορά τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού. Αν όμως ο γεωγραφικός αποκλεισμός οφείλεται σε συμφωνίες, πρέπει να εξετάσουμε λεπτομερώς κατά πόσο συνιστά αντιανταγωνιστική συμπεριφορά που μπορεί να αντιμετωπιστεί με τα εργαλεία που διαθέτει η ΕΕ στον τομέα του ανταγωνισμού.*»

Παρότι όλο και περισσότερα προϊόντα και υπηρεσίες μπορούν να αγοραστούν στο διαδίκτυο, οι διασυνοριακές ηλεκτρονικές πωλήσεις εντός της ΕΕ αυξάνονται με αργό ρυθμό. Τα αρχικά αποτελέσματα της Επιτροπής από την τομεακή έρευνα που δημοσιεύτηκαν σήμερα αφορούν τον **γεωγραφικό αποκλεισμό**, μια πρακτική με την οποία οι έμποροι λιανικής και οι πάροχοι ψηφιακού περιεχομένου εμποδίζουν τους καταναλωτές, λόγω του τόπου όπου βρίσκονται ή της χώρας κατοικίας τους, να αγοράζουν μέσω διαδικτύου καταναλωτικά αγαθά ή να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ψηφιακού περιεχομένου. Αυτός είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο.

Ορισμένες φορές, η πρακτική του γεωγραφικού αποκλεισμού φαίνεται να σχετίζεται με **συμφωνίες μεταξύ προμηθευτών και διανομέων**. Τέτοιες συμφωνίες **ενδεχομένως περιορίζουν τον ανταγωνισμό στην ενιαία αγορά κατά παράβαση των αντιμονοπωλιακών κανόνων της ΕΕ**. Ωστόσο, αυτό θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση.

Αντίθετα, αν ο γεωγραφικός αποκλεισμός βασίζεται σε **μονομερείς αποφάσεις μιας επιχείρησης** να μην πωλεί στο εξωτερικό, η συμπεριφορά αυτή εκ μέρους μιας επιχείρησης που δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση **είναι σαφές ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο της ενωσιακής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.**

Υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους ορισμένοι έμποροι λιανικής και πάροχοι υπηρεσιών δεν πραγματοποιούν διασυνοριακές πωλήσεις και η ελευθερία επιλογής εμπορικού εταίρου παραμένει η βασική αρχή. Ωστόσο, κύρια προτεραιότητα της Επιτροπής είναι να εξαλείψει τα αδικαιολόγητα εμπόδια στο διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω νομοθετικών μέτρων στο πλαίσιο της [στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά](#) και, μάλιστα, πρόκειται να παρουσιάσει περαιτέρω νομοθετικές προτάσεις τον Μάιο. Κύριος στόχος των κανόνων ανταγωνισμού και των νομοθετικών πρωτοβουλιών της Επιτροπής είναι η δημιουργία ενός χώρου εντός του οποίου οι Ευρωπαίοι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα μπορούν να έχουν απρόσκοπτη πρόσβαση, και να ασκούν δραστηριότητες στο διαδίκτυο, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας τους.

Σύνοψη των αρχικών αποτελεσμάτων

Η τομεακή έρευνα έδειξε ότι το 38% των ερωτηθέντων εμπόρων λιανικής που πωλούν στο διαδίκτυο **καταναλωτικά αγαθά**, όπως ρούχα, παπούτσια, αθλητικά είδη και ηλεκτρονικά είδη ευρείας κατανάλωσης, κάνουν χρήση του γεωγραφικού αποκλεισμού. Για τα προϊόντα αυτά, ο γεωγραφικός αποκλεισμός λαμβάνει κυρίως τη μορφή άρνησης παράδοσης στο εξωτερικό. Μπορεί επίσης να λαμβάνει τη μορφή άρνησης αποδοχής μεθόδων πληρωμής από το εξωτερικό, και, σε μικρότερο βαθμό, ανακατεύθυνσης, ή παρεμπόδισης της πρόσβασης, σε ιστότοπο. Παρότι η πλειονότητα αυτών των γεωγραφικών περιορισμών είναι αποτέλεσμα μονομερών επιχειρηματικών αποφάσεων των εμπόρων λιανικής, **το 12% των εμπόρων λιανικής αναφέρουν συμβατικούς περιορισμούς στις διασυνοριακές πωλήσεις** μιας τουλάχιστον κατηγορίας προϊόντων τους.

Όσον αφορά την ηλεκτρονική αγορά **ψηφιακού περιεχομένου**, η πλειονότητα (68%) των παρόχων απάντησαν ότι εφαρμόζουν γεωγραφικό αποκλεισμό σε χρήστες που βρίσκονται σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτό γίνεται κατά κύριο λόγο με βάση τη διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου του χρήστη (η οποία ταυτοποιεί και δίνει το στίγμα ενός υπολογιστή/έξυπνου τηλεφώνου). **Το 59% των παρόχων περιεχομένου που απάντησαν στην έρευνα ανέφεραν ότι βάσει σύμβασης υποχρεούνται από τους προμηθευτές να εφαρμόζουν γεωγραφικό αποκλεισμό.** Υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ κατηγοριών ψηφιακού περιεχομένου και κρατών μελών της ΕΕ όσον αφορά την επικράτηση του γεωγραφικού αποκλεισμού.

Ο αριθμός των συμμετεχόντων στην έρευνα διαφέρει ανά κράτος μέλος, κυρίως λόγω των διαφορών στο μέγεθος των αγορών ηλεκτρονικού εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, όπως και ο αριθμός των αυθόρμητων συμμετοχών που έλαβε η Επιτροπή. Συνεπώς, παρότι τα αποτελέσματα αποτελούν πολύτιμα στοιχεία για τις πρακτικές γεωγραφικού αποκλεισμού στην ΕΕ, δεν είναι στατιστικά αντιπροσωπευτικά του συνόλου των αγορών ηλεκτρονικού εμπορίου στην ΕΕ. Περισσότερες λεπτομέρειες στο [Ενημερωτικό φυλλάδιο](#).

Επόμενα βήματα όσον αφορά την τομεακή έρευνα για το ηλεκτρονικό εμπόριο

Λεπτομερέστερη ανάλυση όλων των αποτελεσμάτων της συνεχιζόμενης τομεακής έρευνας για το ηλεκτρονικό εμπόριο θα παρουσιαστεί σε προκαταρκτική έκθεση η οποία πρόκειται να δημοσιευτεί για δημόσια διαβούλευση στα μέσα του 2016. Δεν θα καλύπτει μόνο τον γεωγραφικό αποκλεισμό αλλά και άλλα θέματα ανταγωνισμού που έχουν αντίκτυπο στις ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρονικού εμπορίου. Η τελική έκθεση αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2017.

Τα αρχικά αποτελέσματα για τον γεωγραφικό αποκλεισμό τα οποία δημοσιεύονται σήμερα δεν προδικάζουν διαπιστώσεις ενδεχόμενης αντανταγωνιστικής συμπεριφοράς ή το άνοιγμα αντιμονοπωλιακών υποθέσεων.

Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει συγκεκριμένα προβλήματα ανταγωνισμού, σχετικά με τον γεωγραφικό αποκλεισμό ή άλλα θέματα, μπορεί να ξεκινήσει έρευνες με στόχο τη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ για τις περιοριστικές εμπορικές πρακτικές και την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά (άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης - ΣΛΕΕ). Οποιοδήποτε μέτρο επιβολής των κανόνων ανταγωνισμού θα πρέπει να βασίζεται σε κατά περίπτωση αξιολόγηση, η οποία θα περιλαμβάνει επίσης ανάλυση των λόγων που ενδεχομένως αιτιολογούν την εφαρμογή των περιορισμών που εντοπίστηκαν.

Ιστορικό

Μπορείτε να δείτε την πλήρη έκθεση [εδώ](#).

Η τομεακή έρευνα για το ηλεκτρονικό εμπόριο [ξεκίνησε στις 6 Μαΐου 2015](#) με σκοπό να βοηθήσει την Επιτροπή να εντοπίσει πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού στις ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρονικού εμπορίου. Περισσότερα στοιχεία σχετικά με την τομεακή έρευνα για το ηλεκτρονικό εμπόριο θα βρείτε στο [Ενημερωτικό δελτίο](#) και στον [ιστότοπο τομεακών ερευνών](#).

Η τομεακή έρευνα συμπληρώνει άλλες δράσεις που στοχεύουν στην άρση των φραγμών στο διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο, όπως προβλέπει η [στρατηγική για την ενιαία ψηφιακή αγορά](#) της Επιτροπής που εγκρίθηκε την ίδια ημέρα. Σήμερα, η Επιτροπή δημοσίευσε την πλήρη έκθεσή της για τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης για τον γεωγραφικό αποκλεισμό (περισσότερες πληροφορίες [εδώ](#)), στο πλαίσιο της στρατηγικής της. Επίσης, η Επιτροπή διεξήγαγε [ανώνυμη έρευνα αγοράς](#) με σκοπό την ανάλυση της επικράτησης του γεωγραφικού αποκλεισμού και των τεχνικών εδαφικού περιορισμού που χρησιμοποιούνται σε διάφορους τομείς σε όλη την ΕΕ. Η Επιτροπή θα προτείνει τον Μάιο μια νομοθετική δέσμη με στόχο την προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου στην ΕΕ.

IP/16/922

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Ricardo CARDOSO](#) (+32 2 298 01 00)

[Yizhou REN](#) (+32 2 299 48 89)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)